

Llegenda del Castell de Lillet

La Pobla de Lillet

Ubicació

Comarca: Berguedà

Coordenades:

Latitud: 42.23825

Longitud: 1.98987

UTM Est (X): 416656

UTM Nord (Y): 4676723

Classificació

Número de fitxa 08166 - 152

Àmbit: Patrimoni immaterial

Tipologia Tradició oral

Estil / època: Popular

Estat de conservació Bo

Protecció Inexistent

Accés Fàcil

Ús actual: Científic

Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Castell de Lillet](#)

Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga

Data de registre de la fitxa: dt., 19/01/2010 - 01:00

Descripció

Segons narra la llegenda del Castell de Lillet (situat en un turó que s'alça sobre el Monestir de Santa Maria de Lillet, a la vall del riu Arija), aquest fou aixecat per ordre d'un rei musulmà molt ric i poderós. No hi havia persona ni exèrcit que el pogués vèncer. Un bon dia les bruixes i els bruixots li van fer un encanteri, tot convertint-lo en un enorme bou. Al tornar a la fortalesa amb aquest aspecte, cap dels seus súbdits el va reconèixer i li barraren el pas. Raó per la qual, des de llavors, viu en una balma prop del castell. Segons

sembla surt molt poc, però almenys apareix cada nit de Sant Joan. Passeja pels carrers i afores de la vila tot esperant que algú el desencanti, fet que ocorreria si algú li tirés un rosari o escapulari entre les banyes. Brama desesperat esperant que el vegin i li treguin l'encanteri, car al contrari, l'efecte que produeix és a l'inrevés, tot espantant i fent defugir la gent. Qui li trenqui l'encant, tot retornant-li l'aspecte original, es veurà recompensat amb una bossa grossa plena de monedes d'or, ja que el rei va amagar un tresor que només ell coneix.

Història

El Castell de Lillet apareix referenciat documentalment per primera vegada el 833, en l'acta de consagració de l'església de Sta. Maria, al " castro Lilietto". Molts documents confirmen que al segle X és possessió d'Emma, abadessa del monestir de St. Joan de les Abadesses; de fet, en aquest període, gran part de la vall de Lillet està sota la seva jurisdicció. Les al·lusions a finals del segle X a " Lillet superiore" i la carta de privilegis del comte Guillem Ramon de Cerdanya a Sta. Maria de Lillet el 1.086, demostren l'existència d'un nucli de població proper al castell.

A principis del segle XII el castell es troba sota el domini de la família Lillet, que era feudatària dels senyors de Mataplana. El 1.144 queda palès que la nissaga Lillet té el domini i la residència al castell(" Dna. Guisla castro Liletensis"). Durant el segle XII els llinatges dels Lillet i els Pont són mencionats en la documentació referida al castell, i a partir del XIII deixen de constar-hi.

La carta de poblament i franqueses de La Pobla de Lillet, que data del 1.297, convidava a poblar el lloc aleshores anomenat " El Pujol". En aquest indret s'hi traslladà la residència senyorial dels Mataplana, que construïren un nou castell-palau (el castell de La Pobla), i que a partir d'aquest moment, i d'una manera ja definitiva a partir del segle XIV substituiria en importància el castell de Lillet.

Amb la venda de la baronia de Mataplana per part de Jaume Roger de Pallars, el 1.374 a Pere Galceran de Pinós, pertanyent a una família nobiliària amb seu a Bagà, el castell passà a mans d'aquest llinatge.

Ja el 1.430 el castell apareix anomenat com " Lillet Vell", i consta que es trobava parcialment derruït.

Malgrat que el 1.439 hi hagué un intent de reconstrucció per part dels habitants de les valls de Lillet, Riutort i Vallfogona, sembla que no hi hagué acord amb els Pinós i no es dugueren a terme les obres.

A partir del segle XV les referències al castell són escasses, fet que comportà l'abandonament i la pèrdua d'importància del castell.

Bibliografia

AMADES, J. (1982): Folklore de Catalunya. Vol. I: Rondallística. Editorial Selecta, Barcelona.

RUMBO, Albert (2001:9). "La llegenda del castell de la Pobla de Lillet". "Berguedà Setmanal", Regio7, 3 novembre de 2001.

